

Det fremgår af § 80 (nu § 1), at der fremtidig i Grønland skal fastholdes en ret skarp begrænsning i domstolenes adgang til at pålægge kriminelt ansvar; der skal foreligge et ved lov beskrevet gerningsindhold, dog med mulighed for udvidelse til fuldstændig analoge tilfælde. Kommissionen finder at denne vigtige grundsætning bør indlede loven, ligesom det er tilfældet i straffeloven, og ikke anbringes som en foranstaltningsregel.

Kommissionen har dernæst fundet det naturligt at overveje et spørgsmål, som i den danske straffelov er løst ved reglen i § 2: om lovens almindelige bestemmelser skal finde anvendelse også på *overtrædelser af særlove*. Efter udkastet er dette ikke tilsigtet. Det er blot tanken, at foranstaltningssystemet skal kunne gøres anvendeligt på en særlov, når denne træffer bestemmelse herom ved at betegne sine gerningstyper som „forbrydelser“, jfr. § 80 og udkastets bemærkninger p. 106. Kommissionen ser ingen grund til at følge denne fremgangsmåde, efter hvilken ret ubetydelige handlinger kan tænkes betegnet som forbrydelser, og som desuden vil lade en række vigtige spørgsmål om forsøg, medvirken, nødværge, nødret, ung alder etc. stå åbne, medmindre særlovgivningen også træffer bestemmelse herom. Det foreslås derfor at optage en til straffelovens § 2 svarende regel blandt lovens indledende paragraffer. Det kan da overlades til særlovene at fravige denne ordning, hvor det skønnes påkrævet. Der synes ikke ved nogen af lovens almindelige bestemmelser at være trang til en tilføjelse, som udelukker anvendelse uden for loven.

Udkastets § 1 (nu § 3) svarer for det første til den i straffelovens § 3, stk. 1, givne regel om, at en ny lov efter sin ikrafttræden finder anvendelse også på *tidligere begåede handlinger*, men at afgørelsen ikke herved må blive strengere end efter ældre ret. Udkastets regel taler imidlertid ikke udtrykkeligt om tidligere begåede handlinger, og det skyldes efter det for kommissionen oplyste, at reglen har et videre sigte: den skal udtrykke som en art program for den fremtidige kriminalretlige praksis, at loven ikke må føre til en indgribende forandring i den tidligere retstilstand. Også handlinger begået efter lovens ikrafttræden skal bedømmes under hensyntagen til, hvor alvorlige følger de samme handlinger kunne have fået efter hidtil gældende ret.

Kommissionen må tage bestemt afstand fra en sådan regel. Der har efter den hidtil gældende retstilstand ikke været nogen begrænsning i adgangen til at iværksætte kriminalretlige foranstaltninger, og den foreslåede programudtalelse kan da overhovedet kun få et reelt indhold, hvis man anstiller betragtninger over, hvilken retsfølge der in concreto ville være anvendt før lovens ikrafttræden. Et forsøg på således at låse udviklingen fast til ældre ret er ganske uforeneligt med lovens kriminalpolitiske formål. Det bør overlades til den fremtidige praksis at forene hensynene til den nedarvede retsopfattelse og til forebyggelsen af ny kriminalitet. Loven bør kun opstille et værn mod skærpede retsfølger af handlinger begået før dens ikrafttræden, jfr. straffelovens § 3, stk. 1, og kommissionen foreslår, at udkastets § 1 omformuleres i overensstemmelse hermed.

Større vanskeligheder end de nævnte spørgsmål frembyder udkastets § 2 (nu § 4) om *lovens stedlige virkeområde*. Kommissionen erkender, at der under den fremtidige udvikling i Grønland må lægges megen vægt på ikke at gennemføre regler, som hviler på en skarp sondring mellem grønlændere og ikke-indfødte, men at der på den anden side kan være betænkeligheder ved en konsekvent anvendelse af samme regler over for alle lovovertrædere, fordi kriminalloven først og fremmest må udformes med henblik på den grønlandske befolknings retsopfattelse og levevilkår. Betænkelighederne gør sig efter kommissionens opfattelse ikke så meget gældende med hensyn til forbrydelsesbegreberne — hvor det stort set må anses for muligt at imødekomme både dansk og grønlandsk retsopfattelse —